ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.4.2021
COM(2021) 183 final

2021/0098 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Συμβουλίου για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο του Συμβουλίου για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: Συμβούλιο TRIPS) σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση απόφασης σχετικά με το αίτημα παράτασης της μεταβατικής περιόδου βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου

Η συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (στο εξής: συμφωνία TRIPS) αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην καθιέρωση επαρκών προτύπων και αρχών όσον αφορά τη θεσμοθέτηση, την έκταση και τη χρήση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στο τομέα του εμπορίου, αποτελεσματικών και πρόσφορων μέσων για την επιβολή τους και αποτελεσματικών και μη χρονοβόρων διαδικασιών για την πολυμερή πρόληψη και επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ κυβερνήσεων. Η συμφωνία TRIPS καλύπτει τα ακόλουθα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας: δικαιώματα δημιουργού και συγγενή δικαιώματα, εμπορικά σήματα, γεωγραφικές ενδείξεις, συμπεριλαμβανομένων των ονομασιών προέλευσης, βιομηχανικά σχέδια, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας νέων ποικιλιών φυτών, διατάξεις ολοκληρωμένων κυκλωμάτων και τις μη αποκαλυφθείσες πληροφορίες. Η συμφωνία TRIPS άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1995.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας TRIPS[1].

2.2. Το Συμβούλιο TRIPS

Το συμβούλιο για τα TRIPS (κοινώς, «Συμβούλιο TRIPS») επιβλέπει τη λειτουργία της συμφωνίας TRIPS. Στις τακτικές συνεδριάσεις του, το Συμβούλιο TRIPS χρησιμεύει ως φόρουμ συζήτησης σχετικά με τις εμπορικές πτυχές της προστασίας και της επιβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που καλύπτονται από τη συμφωνία TRIPS. Το Συμβούλιο TRIPS λειτουργεί υπό τη γενική καθοδήγηση του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ. Είναι ανοιχτό σε όλα τα μέλη του ΠΟΕ και στους παρατηρητές που εγκρίνονται από τα μέλη. Το Συμβούλιο TRIPS λαμβάνει αποφάσεις με συναίνεση. Σύμφωνα με το άρθρο 33 του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου TRIPS[2], «αν δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση με συναίνεση στο Συμβούλιο TRIPS, το θέμα παραπέμπεται στο Γενικό Συμβούλιο ώστε να αποφασίσει επ' αυτού». Σύμφωνα με το άρθρο IX της συμφωνίας του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: συμφωνία του Μαρακές), όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση ασκεί το δικαίωμα ψήφου της, διαθέτει αριθμό ψήφων ίσο με τον αριθμό των κρατών μελών που είναι μέλη του ΠΟΕ.

---

[1] Απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθ' όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336 της 23.12.1994, σ. 1).

[2] Εσωτερικός κανονισμός των συνόδων του Συμβουλίου TRIPS (28 Σεπτεμβρίου 1995) – IP/C/1.

2.3. Η προς έκδοση πράξη του Συμβουλίου TRIPS

Στις 8-9 Ιουνίου 2021, κατά την επίσημη συνεδρίασή του, το Συμβούλιο TRIPS πρόκειται να εκδώσει απόφαση σχετικά με το αίτημα παράτασης της μεταβατικής περιόδου βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη (ΛΑΧ) από την 1η Ιουλίου 2021 (στο εξής: προς έκδοση πράξη).

Βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας του Μαρακές (1η Ιανουαρίου 1995) οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη απαλλάσσονταν για δεκαετή περίοδο από τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη συμφωνία TRIPS, πλην των άρθρων 3, 4 και 5. Το άρθρο αυτό προβλέπει επίσης τη δυνατότητα περαιτέρω παράτασης της εν λόγω περιόδου μετά από δεόντως αιτιολογημένη αίτηση εκ μέρους λιγότερο ανεπτυγμένης χώρας μέλους. Το 2005 και το 2013, κατόπιν ειδικών αιτήσεων από λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη, η εξαίρεση αυτή παρατάθηκε ήδη δύο φορές, τη δεύτερη φορά έως την 1η Ιουλίου 2021.

Την 1η Οκτωβρίου 2020 το Τσαντ, εξ ονόματος της ομάδας ΛΑΧ, υπέβαλε επίσημα αίτηση[3] για παράταση της μεταβατικής περιόδου. Η ομάδα ΛΑΧ ζήτησε παράταση της μεταβατικής περιόδου για «όσο διάστημα το μέλος παραμένει στην κατηγορία των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και για περίοδο δώδεκα ετών από την ημερομηνία που θα αρχίσει να ισχύει τυχόν απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για την αφαίρεση του μέλους από την κατηγορία των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών».

Η προς έκδοση πράξη θα καταστεί δεσμευτική για τα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS, που προβλέπει τα εξής: «Λόγω των ειδικών αναγκών και απαιτήσεων των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών, των οικονομικών, χρηματοοικονομικών και διοικητικών περιορισμών που αντιμετωπίζουν, καθώς και λόγω της ανάγκης ευελιξίας που υφίσταται σε σχέση με την ανάπτυξη από αυτές μιας βιώσιμης τεχνολογικής βάσης, οι εν λόγω χώρες μέλη δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, πλην των άρθρων 3, 4 και 5, για δεκαετή περίοδο από την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 65 παράγραφος 1. Μετά από δεόντως αιτιολογημένη αίτηση εκ μέρους μιας λιγότερο ανεπτυγμένης χώρας μέλους, το συμβούλιο για τα TRIP παρέχει έγκριση για την παράταση της εν λόγω περιόδου».

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ως απάντηση στην αίτηση των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών, η Επιτροπή συνιστά στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να λάβει την ακόλουθη θέση εξ ονόματος της Ένωσης: οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις της συμφωνίας TRIPS, πλην των άρθρων 3, 4 και 5, για περιορισμένο χρονικό διάστημα που δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 10 έτη, ή έως την ημερομηνία κατά την οποία θα παύσουν να είναι ΛΑΧ, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.

Ωστόσο, η παράταση της μεταβατικής περιόδου χωρίς χρονικό περιορισμό, όπως προτείνεται από τις ΛΑΧ, δεν θα ήταν συνεπής με τον στόχο της σταδιακής ενσωμάτωσης των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών, ως μελών του πολυμερούς εμπορικού συστήματος, στο διεθνές σύστημα προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας βάσει των ελάχιστων απαιτήσεων που προβλέπονται στη συμφωνία TRIPS.

[3] Έγγραφο IP/C/W/668 του ΠΟΕ.

Σε περίπτωση που τα μέλη του ΠΟΕ υποστηρίξουν την παράταση της μεταβατικής περιόδου βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS χωρίς χρονικό περιορισμό, η Ένωση δεν θα πρέπει να εμποδίσει την επίτευξη συναίνεσης.

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να προστατεύονται και να επιβάλλονται ως έναν βαθμό και στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη, καθώς αποτελούν καταλύτη για την καινοτομία και σημαντικό εργαλείο για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η προστασία και η επιβολή των εν λόγω δικαιωμάτων αποτελούν επίσης κίνητρο για τους κατόχους τεχνολογίας ώστε να προωθήσουν τη διάδοση της γνώσης και να προσελκύσουν εισερχόμενες επενδύσεις στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη. Ένα ορισμένο επίπεδο προστασίας και επιβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη χρησιμεύει επιπλέον ως κίνητρο για τις επιχειρήσεις της ΕΕ ώστε να εισάγουν τις νέες τεχνολογίες τους στις χώρες αυτές χωρίς να φοβούνται κλοπή ή άλλες καταχρήσεις των εν λόγω δικαιωμάτων. Η παράταση της μεταβατικής περιόδου χωρίς χρονικό περιορισμό δεν θα ενθάρρυνε αρκετά τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη ώστε να καταβάλουν προσπάθειες στον τομέα αυτό και θα μπορούσε να αποβεί αντιπαραγωγική για την ανταγωνιστικότητά τους στο παγκόσμιο εμπορικό σύστημα. Ωστόσο, μια ακόμη παράταση της μεταβατικής περιόδου για την εφαρμογή της συμφωνίας TRIPS, πλην των άρθρων 3, 4 και 5, είναι δικαιολογημένη. Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη αντιπροσωπεύουν το πλέον ευάλωτο κομμάτι της διεθνούς εμπορικής κοινότητας, το οποίο χαρακτηρίζεται από περιορισμούς όπως το χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα, το χαμηλό επίπεδο ανθρώπινης ανάπτυξης και τα οικονομικά και διαρθρωτικά μειονεκτήματα που δυσχεραίνουν την ανάπτυξη. Η πανδημία της COVID-19 έχει αυξήσει περαιτέρω τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εν λόγω χώρες. Ως εκ τούτου, οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη πρέπει να διαθέτουν περιθώριο άσκησης πολιτικής και ευελιξία για να αντιμετωπίσουν τις αναπτυξιακές προκλήσεις τους και να δημιουργήσουν μια βιώσιμη τεχνολογική βάση.

Είναι επίσης σημαντικό να επιδιωχθεί η πρόβλεψη ότι οι τυχόν μεταβολές που θα υποστούν οι νόμοι, οι κανονισμοί και οι πρακτικές των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών κατά τη διάρκεια της πρόσθετης μεταβατικής περιόδου δεν θα αποδυναμώνουν τη συμφωνία τους με τις διατάξεις της συμφωνίας TRIPS. Η απαίτηση αυτή θα αποτελούσε κίνητρο για τις χώρες αυτές ώστε να εφαρμόσουν σταδιακά ορισμένες διατάξεις της συμφωνίας TRIPS και να αποτρέψουν τη μείωση του επιπέδου προστασίας και επιβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Οι προσπάθειες των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας TRIPS θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τους δικαιούχους της τεχνικής και χρηματοδοτικής συνεργασίας που προβλέπεται στο άρθρο 67 της συμφωνίας TRIPS για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας, με έμφαση στους τομείς άμεσης χρησιμότητας.

Το δεύτερο μέρος της αίτησης των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών, δηλαδή η αίτηση για πρόσθετη δωδεκαετή περίοδο εξαίρεσης από την ημερομηνία που μια λιγότερο ανεπτυγμένη χώρα μέλος παύσει να περιλαμβάνεται στην κατηγορία των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, φαίνεται να υπερβαίνει το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS, δεδομένου ότι το άρθρο αυτό ισχύει μόνο για την παράταση της μεταβατικής περιόδου όσον αφορά την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας TRIPS από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη. Η αίτηση φαίνεται να ισοδυναμεί με εξαίρεση από τις σχετικές διατάξεις της συμφωνίας TRIPS, η οποία δεν μπορεί να αποφασιστεί από το Συμβούλιο TRIPS. Ως εκ τούτου, η αίτηση εξαίρεσης για χώρες που δεν ανήκουν στις ΛΑΧ στο πλαίσιο απόφασης του Συμβουλίου TRIPS βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS δεν μπορεί να υποστηριχθεί.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το αίτημα για πρόσθετη δωδεκαετή περίοδο εξαίρεσης από την ημερομηνία κατά την οποία μια λιγότερο ανεπτυγμένη χώρα μέλος παύσει να περιλαμβάνεται

στην κατηγορία των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών εμπεριέχεται επίσης στην ανακοίνωση[4] σχετικά με την ομαλή μετάβαση προς όφελος χωρών που παύουν να περιλαμβάνονται στην κατηγορία των ΛΑΧ, η οποία υποβλήθηκε στο Γενικό Συμβούλιο από την αποστολή του Τσαντ εξ ονόματος της ομάδας ΛΑΧ στις 17 Νοεμβρίου 2020 και βρίσκεται υπό συζήτηση στο Γενικό Συμβούλιο.

Η πρωτοβουλία συνάδει πλήρως με τις πολιτικές της ΕΕ. Παρόμοιες αποφάσεις έχουν εκδοθεί κατά το παρελθόν. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υποστήριξε την παράταση έως την 1η Ιουλίου 2021 της μεταβατικής περιόδου κατά την οποία οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη δεν εφαρμόζουν τη συμφωνία TRIPS, πλην των άρθρων 3, 4 και 5, παράταση που συμφωνήθηκε από τα μέλη του ΠΟΕ στις 11 Ιουνίου 2013[5].

Στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη έχει χορηγηθεί επίσης ειδική απαλλαγή όσον αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της συμφωνίας TRIPS για τα φαρμακευτικά προϊόντα. Η απαλλαγή αυτή επρόκειτο αρχικά να λήξει την 1η Ιανουαρίου 2016 βάσει της δήλωσης της Ντόχα για τη συμφωνία TRIPS και τη δημόσια υγεία που εγκρίθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2001. Το 2015 το Μπανγκλαντές, εξ ονόματος της ομάδας ΛΑΧ, ζήτησε απαλλαγή από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία TRIPS σε σχέση με τα φαρμακευτικά προϊόντα για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη, για όσο διάστημα συνεχίζουν να χαρακτηρίζονται ως τέτοιες. Η ΕΕ υποστήριξε αυτό το αίτημα της ομάδας ΛΑΧ με βάση τη δήλωση της Ντόχα σχετικά με τη συμφωνία TRIPS και τη δημόσια υγεία και την απόφαση που έλαβε το Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ στις 30 Αυγούστου 2003 σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 6 της δήλωσης της Ντόχα. Τελικά, η απαλλαγή παρατάθηκε έως την 1η Ιανουαρίου 2033 ή έως την ημερομηνία κατά την οποία μια λιγότερη ανεπτυγμένη χώρα μέλος παύσει να εντάσσεται στις ΛΑΧ, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.

Η θέση της ΕΕ σχετικά με την προς έκδοση πράξη συνάδει πλήρως με τη θέση της ΕΕ όσον αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της συμφωνίας TRIPS για τα φαρμακευτικά προϊόντα.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»[6].

4.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Το Συμβούλιο TRIPS είναι όργανο που συστάθηκε με τη συμφωνία του Μαρακές και το παράρτημα 1Γ της συμφωνίας TRIPS.

---

4 WT/GC/W/807.

5 Έγγραφο IP/C/64 του ΠΟΕ.

6 Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

Η πράξη την οποία καλείται να θεσπίσει το Συμβούλιο TRIPS συνιστά πράξη παράγουσα έννομα αποτελέσματα. Η προς έκδοση πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS.

Η προς έκδοση πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.3. Ουσιαστική νομική βάση

4.3.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.3.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική. Συνεπώς, η ουσιαστική νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

4.4. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

2021/0098 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Συμβουλίου για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου καθώς και οι συμφωνίες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1, 2 και 3 της εν λόγω συμφωνίας (στο εξής: συμφωνία του Μαρακές) συνάφθηκαν από την Ένωση με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου[1] και τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1995.

(2) Σύμφωνα το άρθρο 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (στο εξής: συμφωνία TRIPS), η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1Γ της συμφωνίας του Μαρακές, το Συμβούλιο για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: Συμβούλιο TRIPS), μετά από δεόντως αιτιολογημένη αίτηση εκ μέρους μιας λιγότερο ανεπτυγμένης χώρας μέλους (ΛΑΧ), παρατείνει τη μεταβατική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις της συμφωνίας TRIPS, πλην των άρθρων 3, 4 και 5.

(3) Η υφιστάμενη μεταβατική περίοδος, όπως συμφωνήθηκε στην απόφαση που έλαβε το Συμβούλιο TRIPS στις 11 Ιουνίου 2013[2], λήγει την 1η Ιουλίου 2021.

(4) Την 1η Οκτωβρίου 2020 το Τσαντ, εξ ονόματος της ομάδας ΛΑΧ, υπέβαλε επίσημα αίτηση για παράταση της μεταβατικής περιόδου[3].

(5) Το Συμβούλιο TRIPS, κατά την επίσημη συνεδρίασή του στις 8-9 Ιουνίου 2021, πρόκειται να εκδώσει απόφαση σχετικά με το αίτημα παράτασης της μεταβατικής περιόδου βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη (στο εξής: απόφαση του Συμβουλίου TRIPS).

(6) Ενδείκνυται να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο του Συμβουλίου TRIPS, δεδομένου ότι η απόφαση του Συμβουλίου TRIPS θα είναι δεσμευτική για την Ένωση,

---

1 Απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθ' όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336 της 23.12.1994, σ. 1).

2 IP/C/64.

3 Έγγραφο IP/C/W/668 του ΠΟΕ.

(7) Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη αντιπροσωπεύουν το πλέον ευάλωτο κομμάτι της διεθνούς εμπορικής κοινότητας και αντιμετωπίζουν οικονομικούς, χρηματοοικονομικούς και διοικητικούς περιορισμούς. Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη πρέπει να διαθέτουν περιθώριο άσκησης πολιτικής και ευελιξία για να αντιμετωπίσουν τις αναπτυξιακές προκλήσεις τους, καθώς και περαιτέρω χρόνο για την εφαρμογή της συμφωνίας TRIPS.

(8) Ένα ορισμένο επίπεδο προστασίας και επιβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ωφελεί και τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη, καθώς τα δικαιώματα αυτά αποτελούν καταλύτη για την καινοτομία και σημαντικό εργαλείο για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ορισμένες λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη έχουν ήδη πραγματοποιήσει κάποια βήματα για την εφαρμογή της συμφωνίας TRIPS και πρέπει να ενθαρρυνθούν ώστε μη μειώσουν το υφιστάμενο επίπεδο προστασίας και επιβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

(9) Η παράταση της μεταβατικής περιόδου χωρίς χρονικό περιορισμό, όπως προτείνεται από την ομάδα ΛΑΧ, θα επιβράδυνε τη διαδικασία της σταδιακής ενσωμάτωσης των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών, ως μελών του πολυμερούς εμπορικού συστήματος, στο διεθνές σύστημα προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας βάσει των ελάχιστων απαιτήσεων που προβλέπονται στη συμφωνία TRIPS.

(10) Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμο να παραταθεί η μεταβατική περίοδος για την εφαρμογή της συμφωνίας TRIPS, πλην των άρθρων 3, 4 και 5, για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη για περιορισμένο χρονικό διάστημα που δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δέκα έτη.

(11) Σε περίπτωση που τα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου υποστηρίξουν την παράταση της μεταβατικής περιόδου βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ή χωρίς χρονικό περιορισμό, η Ένωση δεν θα πρέπει να εμποδίσει την επίτευξη συναίνεσης.

(12) Η αίτηση των ΛΑΧ για πρόσθετη δωδεκαετή περίοδο εξαίρεσης από την ημερομηνία κατά την οποία μια λιγότερο ανεπτυγμένη χώρα μέλος παύσει να περιλαμβάνεται στην κατηγορία των ΛΑΧ φαίνεται να υπερβαίνει το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS, δεδομένου ότι το άρθρο αυτό ισχύει μόνο για την παράταση της μεταβατικής περιόδου όσον αφορά την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας TRIPS από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη. Ως εκ τούτου, η αίτηση εξαίρεσης για μέλη που δεν ανήκουν στις ΛΑΧ στο πλαίσιο απόφασης του Συμβουλίου TRIPS βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS δεν θα πρέπει να υποστηριχθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο του Συμβουλίου για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: Συμβούλιο TRIPS) κατά την επίσημη συνεδρίασή του στις 8-9 Ιουνίου 2021 είναι η ακόλουθη:

α) οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις της συμφωνίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (στο εξής: συμφωνία TRIPS), πλην των άρθρων 3, 4 και 5, για περιορισμένο χρονικό διάστημα που δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δέκα έτη, ή έως την

ημερομηνία κατά την οποία θα παύσουν να είναι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.

β) Σε περίπτωση που τα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου υποστηρίξουν την παράταση της μεταβατικής περιόδου βάσει του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ή χωρίς χρονικό περιορισμό, η Ένωση δεν θα πρέπει να εμποδίσει την επίτευξη συναίνεσης.

γ) Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη θα πρέπει να μεριμνήσουν ώστε οι τυχόν μεταβολές που θα υποστούν οι νόμοι, οι κανονισμοί και οι πρακτικές των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών κατά τη διάρκεια της πρόσθετης μεταβατικής περιόδου να μην αποδυναμώνουν τη συμφωνία τους με τις διατάξεις της συμφωνίας TRIPS. Ωστόσο, σε περίπτωση που τα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου δεν υποστηρίξουν μια τέτοια υποχρέωση για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη, η Ένωση δεν θα πρέπει να εμποδίσει την επίτευξη συναίνεσης.

δ) Η αίτηση των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών για πρόσθετη δωδεκαετή περίοδο εξαίρεσης από την ημερομηνία κατά την οποία μια λιγότερο ανεπτυγμένη χώρα μέλος παύσει να περιλαμβάνεται στην κατηγορία των ΛΑΧ δεν θα πρέπει να υποστηριχθεί, δεδομένου ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 66 παράγραφος 1 της συμφωνίας TRIPS.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος